

РЕШЕНИЕ

№ 3798

гр. София, 05.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Елена Попова

Мария Стоева

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **5428** по описа за **2024** година докладвано от съдия Елена Попова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба, подадена от Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/, срещу решение № 1425 от 22.03.2024 г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 111-ти състав, постановено по НАХД № 1112/2024 г., с което е отменен Електронен фиш /ЕФ/ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено с електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата /ЗП/ № [ЕГН]/14.06.2021 г. С посочения ЕФ на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, във вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/, на „ПИМК“ ООД, ЕИК:[ЕИК], е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2500 лв., за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

Касаторът изразява несъгласие с изводите на СРС относно приложението на чл.189ж ЗДвП, посочвайки че същият следва да се тълкува систематично като се отчитат и другите текстове на ЗДвП. В тази връзка сочи, че макар в ал.1 от разпоредбата да е направено препращане единствено към нарушенията на чл.179, ал.3 ЗДвП, то правилото по чл.189ж, ал.7 ЗДвП съдържа изрична регламентация за електронния фиш за нарушение по чл. 179, ал.3-3б ЗДвП. Соци, че в горния смисъл е и разпоредбата на чл.167а, ал.3 ЗДвП, към която препраща самият чл.189ж, ал.1 ЗДвП,

според която електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата /ЗП/ създава доклади за всяко установено нарушение по чл.179, ал.3-Зв, както и разпоредбата на чл.167а, ал.4 ЗДвП, в която изрично е посочено „електронни фишове за нарушения по чл.179, ал.3-Зв“, сред които попада и процесното нарушение на чл.179, ал.3б. Счита, че наличната в чл.189ж, ал.1 ЗДвП празнота касае единствено процесуалните правила, но при приравняването на ЕФ към АУАН и НП по отношение на правното действие не съществува риск от ограничаване правото на защита. С горните аргументи касаторът приема, че не е нарушено правилото на чл.46, ал.3 от Закона за нормативните актове /ЗНА/, който забранява обосноваването на наказателна, административна или дисциплинарна отговорност чрез разширително тълкуване при непълноти и неясноти в съществуващата правна уредба.

По делото е постъпил отговор на касационната жалба, в която са изложени твърдения, че за нарушения като процесното към датата на установяването му, ЕФ не се издава и се сочи съдебна практика. Отделно от това се твърди, че е приложима разпоредбата на чл.28 ЗАНН, тъй като става въпрос за маловажен случай. Искане се от съда решението на СРС да бъде потвърдено, като се претендират разноските по настоящото производство. В постъпилата молба-становище от 24.01.2025г. се твърди, че процесния ЕФ е издаден в противоречие с материалния закон, предвид дело С-61/23 на СЕС и се представя списък с разноските, договор за правна защита и съдействие с договорено възнаграждение в размер на 420.00лв., изплатени изцяло по банков път, фактура и платежно нареждане.

В съдебно заседание, касаторът не се явява, не изпраща представител.

Ответникът – не се явява, не изпраща представител.

Представителят на СГП счита жалбата за неоснователна, а решението на СРС за правилно и законосъобразно.

Административен съд София – град, XVII-ти касационен състав, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт, при което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да обоснове извод за незаконосъобразност на ЕФ, съставът на СРС е установил от фактическа страна, че на 14.06.2021г. в 10:03ч., пътно превозно средство /ППС/ ВЛЕКАЧ М. 1844 ЛС, рег. [рег.номер на МПС] , с технически допустима маса 18 000, брой оси 2, Екологична категория ЕПС, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща техническа допустима маса на състава 40000, е установено да се движи в [община], по път А - 6 /автомагистрала „Европа“/ км. 50+427 с посока нарастващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото пътно превозно средство изцяло не била заплатена дължимата пътна такса по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата, тъй като за посоченото ППС нямало валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Нарушението е установено /заснето/ с техническо устройство № 10181, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата, което генерирало процесния ЕФ, с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, във вр. с чл. 179, ал. 3б ЗДвП, на собственика на ППС - ПИМК“ ООД, ЕИК:[ЕИК], е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2500 лв., за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП.

При така установеното от фактическа страна, за да отмени посоченият ЕФ, въззивният съд е приел, че в хода на административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение, тъй като към датата на издаването му - 14.06.2021 г., в чл.189ж, ал.1 ЗДвП не е предвидена възможност да се издава електронен фиш за нарушения от категорията на процесното по чл.179, ал.3б ЗДвП, а единствено за такива по чл.179, ал.3 ЗДвП, касаещи различни субекти на отговорност, правно дължимото поведение и санкции.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Между страните не е налице спор по фактите. Спорът е по приложението на материалния закон, като настоящият касационен състав изцяло споделя съображенията на СРС, въз основа на които е отменен процесният ЕФ.

Според чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разстояние: такса за изминато разстояние - ТОЛ такса за пътни превозни средства по чл.10б, ал.3; заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси; таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл.10, ал.1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл.179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл.10, ал. 1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл.187а, според който при установяване на нарушения по чл.179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН е посочено, че за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ.

Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл.179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя изводите на СРС, че към датата на издаване на ЕФ не е предвидена законова възможност за издаване на електронен фиш за нарушения по чл.179, ал.3б ЗДвП, поради което процесният се явява незаконосъобразен само на това основание.

Вярно е, че според действащата понастоящем редакция на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Това законодателно изменение обаче е в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че процесният ЕФ от 14.06.2021 г., издаден за нарушение на чл.179, ал.3б ЗДвП е в противоречие с разпоредбата на чл. 39, ал. 4 ЗАНН, регламентираща, че за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система, в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава електронен фиш. Съгласно чл. 3, ал. 1 ЗАНН, за всяко административно нарушение се прилага нормативният акт, който е бил в сила по време на извършването му.

В отговор на доводите в жалбата касационната инстанция обръща внимание, че според чл.189е, ал.1 и ал. 2 ЗДвП /в относимата редакция/, актовете за установяване на административни нарушения по чл.179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Т.е. изричното законодателно решение е, че за административни нарушения по чл.179, ал.3-3в се съставят актове за административни нарушения.

Възможност за съставяне на ЕФ в хипотеза като настоящата за извършено нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП не следва и е недопустимо да се извлича от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, предвиждаща изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото е важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл.179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл.187а, ал.4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП, а разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл.179, ал.3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Ето защо и като е издал процесният електронен фиш административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила. Решението на СРС, като отменящо този незаконосъобразен акт именно на това основание, е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Допълнителен аргумент в подкрепа на извода за незаконосъобразност на ЕФ е постановеното Решение от 21.11.2024 г. на Съда на Европейския съюз по дело С-61/2023 г., съобразявайки което съдът намира, че наказващият орган е приложил санкционна норма, която предвижда фиксиран размер на наказанието, което е в противоречие с принципа на пропорционалност. Според посоченото решение на СЕС чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27.09.2011 г. трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда наказание "глоба" или "имуществена санкция" във фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта ѝ, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на компенсаторна такса във фиксиран размер. В случая санкцията по чл. 179, ал. 3б ЗДвП е абсолютно определена, т. е. фиксирана, и не дава възможност за преценка на конкретни факти, които обуславят конкретната тежест на нарушението. За всички нарушения от този вид, независимо дали изцяло не е платена таксата или частично, независимо от изминатите километри и конкретната тежест на пътното превозно средство е предвиден един и същ размер на наказанието. Затова в случая следва да се направи извод, че предвиденото в Закона за движение по пътищата административно наказание противоречи на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999 г.

Предвид липсата на други възражения, представляващи касационни основания за отмяна на въззивното решение и с оглед предмета на касационната проверка, настоящият състав счита, че решението следва да бъде оставено в сила като законосъобразно, обосновано и постановено при спазване на съдопроизводствените правила.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора право на разноски възниква за ответника по касация, като съобразно представените по делото доказателства разноските са в размер на 420.00 лева - договорено и заплатено по банков път адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран Административен съд София - град, XVII-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1425 от 22.03.2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 111-ти състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „ПИМК“ ООД, ЕИК:[ЕИК], разноски по делото в размер на 420.00 лв. /четиристотин и двадесет лева/. Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

